

GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE:

- Načrti gradenj in vzdrževanja
- Razvojni načrti z obrazložitvijo

MESTNA OBČINA KRANJ

**Oddelek za
gospodarske javne službe**

Slovenski trg 1, 4000 Kranj
tel. 04/ 237 31 03, fax. 04/ 237 31 07

Številka: 1847/01-46/01

Datum: 22. December 2004

PROGRAM RAZVOJA GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB V MESTNI OBČINI KRANJ V OBDOBJU OD 2005 DO 2008

IZHODIŠČA

Pravna podlaga za opravljanje gospodarskih javnih služb je opredeljena v Zakonu o varstvu okolja in v Zakonu o gospodarskih javnih službah. Gospodarske javne službe so opredeljene kot dejavnosti s katerimi se zagotavljajo materialne javne dobrine, katerih trajno in nemoteno izvajanje je v javnem interesu, zagotavljajo jih pa država in lokalne skupnosti. S temi dejavnostmi se zadovoljujejo javne potrebe, ki jih ni mogoče ali ni smotno zagotavljati na trgu. javne dobrine, ki se zagotavljajo v okviru javnih služb, so pod enakimi pogoji dostopne vsakomur, njihovo uporabo pa je načeloma obvezna, če gre za obvezne javne službe. Obvezne gospodarske javne službe, ki jih navaja Zakon o gospodarskih javnih službah so:

- oskrba s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih voda,
- ravnanje s komunalnimi odpadki,
- odlaganje ostankov komunalnih odpadkov,
- javna snaga in čiščenje javnih površin, ,
- urejanje javnih poti, površin za pešce,
- urejanje zelenih površin,
- vzdrževanje občinskih cest.

Z odlokom o gospodarskih javnih službah v Mestni občini Kranj pa so poleg obveznih še določene izbirne javne službe, ki se nanašajo na:

- urejanje mestnega potniškega prometa,
- urejanje javne razsvetljave,
- pokopališka in pogrebna dejavnost ter urejanje pokopališč,
- vzdrževanje javnih parkirišč.

Financiranje gospodarskih javnih služb se izvaja na dva načina odvisno od narave javne rabe:

- Kolektivna javna raba - uporabnik ni določljiv (vzdrževanje cest, javna snaga, javna razsvetljava, urejanje zelenih površin itd.). Kolektivna javna raba se financira iz sredstev občinskega proračuna.
- Individualna javna raba - porabnik je določljiv (oskrba z vodo, ravnanje s komunalnimi odpadki, dimnikarske storitve, urejanje pokopališč in pogrebna dejavnost idr.).

Individualna javne raba se financira iz sredstev zbranih s ceno komunalne storitve, ki jo zaračuna izvajalec porabnikom.

ORGANIZIRANOST GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB

Mestna občina Kranj in občine: Šenčur, Cerklje, Naklo, Preddvor, Jezersko in Medvode so na podlagi Odloka o preoblikovanju Javnega podjetja Komunala Kranj sklenile Pogodbo o ustanovitvi družbe Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Družba prednostno opravlja tiste dejavnosti, ki so z odloki družabnic opredeljene kot gospodarske javne službe.

V javnem podjetju se izvaja :

- oskrba s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje odpadnih in padavinskih voda,
- ravnanje s komunalnimi odpadki,
- odlaganje ostankov komunalnih odpadkov,
- pokopališka in pogrebna dejavnost, ter urejanje pokopališč,
- javna snaga in čiščenje javnih površin,
- urejanje javnih poti in površin za pešce,
- vzdrževanje občinskih cest,
- vzdrževanje javnih parkirišč.

Z dajanjem koncesij osebam zasebnega prava:

- urejanje mestnega potniškega prometa,

V Mestni občini Kranj so nekatere gospodarske javne službe s področja skupne rabe urejene z pogodbenimi razmerji in sicer:

- javna razsvetljava
- urejanje zelenih površin
- oglaševanje in plakatiranje

1. OSKRBA S PITNO VODO V MESTNI OBČINI KRANJ

1.1. Obstoječe stanje in problematika

Javno vodovodno omrežje pokriva preko 90% porabe v občini s katerimi upravlja Komunala Kranj. Vaški ali lokalni vodovodi v naseljih Zg. Besnica, Nemilje, Podblica, Jamnik, Goriče, Golnik, Letence, Novaki in Babni vrt so v upravljanju vaških vodovodnih odborov.

Na vodovodnem sistemu Mestne občine Kranj je zgrajenih 13 vodohranov od prostornine 10 do 1.050 m³ s skupno prostornino 3.188 m³, kar v primeru popolnega izpada pomeni povprečno 4.74 ure zaloge vode, z vključitvijo vodohrana v Adergasu, na katerem je udeleženi več občin, prostornine 1.200 m³ pa še dodatni dve uri. Razen vodohranov v Stražišču in Zelenem hribu, ter stolpnega vodohrana, so vsi ostali manjših prostornin pod 100 m³. V zadnjih letih so bili na območju Mestne občine Kranj zgrajeni le vodohrani na Javorniku, Povljah in Planici. V MO Kranj imamo prav tako skupno približno 200.000 m vodovodnih cevi od katerih je skoraj polovica starejših od 20 let.

1.2. Plan investicij

V prihodnjih letih bo potrebno pridobiti nove vodne vire s kvalitetno vodo. Komunala Kranj. Javno podjetje Komunala d.o.o. se ukvarja z iskanjem in raziskovanjem novih vodnih virov. Poseben problem predstavlja tudi obstoječe črpališče na Gorenji Savi, ki se nahaja tik ob železniški progi Ljubljana-Kranj-Jesenice. Zaradi prometa v neposredni bližini zajetja je le-ta stalno ogrožen, ob gradnji drugega tira pa bo zajetje potrebno opustiti in ga nadomestiti z novim. Tako do leta 2017 predvidevamo naslednje obstoječe vire: Bašelj,

Krvavec, Čemšenik, Nova vas, Povelje, Zabukovje, Javornik in Planica ter možne nove vire: Besnica, Tupaliče, nad Suho, Kranjsko polje, Povelje, Bašelj, Čemšenik, dolina Kokre in ostale.

Navedeni vodni viri bodo do leta 2017 zagotavljali kvaliteto in stalno oskrbo s kvaliteto pitno vodo. Prav tako je možno posamezne potencialne nove vire vključevati glede na potrebe in razpoložljiva finančna sredstva. Naslednja prednost pa je lokacija v bližini obstoječih, glavnih, magistralnih vodovodov, ki jih bo potrebno ustrezno povečati. Prav tako je ugodna lega zajetij v bližini Kranja, v Besnici (Rovnik), za kar bo sicer potrebno zgraditi nov napajalni vod do zdajšnjega črpališča na Gor. Savi, od tu naprej pa se uporabi obstoječe cevovode in vodohrane.

Za nemoten transport zajete vode proti Kranju bo potrebno ojačati obstoječe magistralne vodovode na odseku Tupaliče – Zeleni hrib - vodovodni stolp, zajetje Bašelj – Zeleni hrib, Besnica – črpališče Gor. Sava, ter povezava vodohranov v Stražišču s stolpnim vodohranom.

V območju na odseku od Tupalič do Zelenega hriba bo potrebno zgraditi dodatno akumulacijo prostornine približno 1.500 m³. Napajalni vod do Kranja bo potrebno povečati na odseku od Zelenega hriba do Kranja na ϕ 400 mm in zgraditi nov vodovod dimenzije 350 do 400 mm na odseku Tupaliče – Britof, najbolje ob novi regionalni cesti, ter obnoviti in povečati magistralni vodovod Bašelj – Zeleni hrib.

POTREBNI UKREPI NA OMREŽJU

Več kot 60% omrežja je starejšega od 40 let, skoraj 40% omrežja pa je zgrajenega iz neustreznih salonitnih cevi, ki so potrebni zamenjave. V vsakem primeru pa to pomeni, da je do leta 2017 nujno potrebno zamenjati navedenih 60 % ali 123,50 km obstoječih vodovodnih cevi. Poleg tega bo potrebnih približno 15.00 km novih magistralnih cevovodov večjih dimenzij in približno 25.00 km novih sekundarnih vodovodov do novopredvidenih stanovanjskih ali industrijsko-poslovnih območij. Skupaj to pomeni 163.50 km vodovodov, od 8 – 12 novih zajetij, en večji vodohran (1.500 m³), 5 – 6 manjše vodohrane prostornine od 100 do 200 m³, ter seveda obnova obstoječih objektov in posodabljanje daljinskega vodenja omrežja, ter kontrola stanja na omrežju. Potrebna bo namestitev dodatnih merilcev pretokov za hitrejšo in lažje odkrivanje poškodb in okvar, ter za boljše ugotavljanje izgub.

Obnova obstoječega razvodnega omrežja bo med drugim sledila tudi izgradnji kanalizacijskega omrežja. Tako bo do leta 2010 urejeno vodovodno omrežje na območju mesta. Od leta 2010 do leta 2015 območje Bitenj in Žabnice, pri čemer je potrebno opozoriti na izredno slabo stanje omrežja in skoraj izključno salonitne cevovode, zato bo potrebna hitrejša obnova. Ostali predeli pa bodo urejeni do leta 2017, sočasno z gradnjo kanalizacije.

Predvsem zagotavljanje dodatnih, novih virov bo moralo biti končano do leta 2010 in s tem se bo prehitelo večanje porabe vode. V kolikor ne bo zajetih dovolj novih vodnih virov bo začelo prihajati do pomanjkanja vode in razpadov sistema, kar bo imelo za vzrok večje število okvar, višje stroške in nezadovoljstvo uporabnikov. Obstoječi vodni viri iz katerih se oskrbuje celotni vodovodni sistem so izkoriščeni maksimalno, poleg tega so nekatera najpomembnejša vodna zajetja obremenjena z možnostjo onesnaževanja, posledično pa tudi prenehanja delovanja.

Take prilike in vsakoletno povečanje porabe vodnih količin, predvsem pa sedanje in predvidene neugodne hidrometeorološke spremembe pogojujejo, da se pristopi k celovitejšemu in pravočasnemu reševanju zdajšnjih in bodočih potreb po vodnih količinah.

področje	opis
Območje Besnice	V karbonatnem masivu Rovnika je z izdelavo vrtin možno zagotoviti 50 - 60 l/s vode, na ostalem območju med Besnico in Sv. Joštom pa še dodatnih 40 - 50 l/s vode
Vrtina Tupaliče	V prodnem zasipu sta bili izdelani dve vrtini. S črpalnim testom je bilo ugotovljeno, da je iz vrtin možno črpati 45 l/s vode. Možnost dodatnega zajema
Območje prodnega zasipa med Hotemažami in Visokim	Prodni zasip ima verjetno enake lastnosti kot pri Tupaličah. Pred časom so bile izdelane opazovalne vrtine, ki kažejo na to, da bi bilo možno zajeti do 30 l/s vode
Povelje	Obstoječe vrtine v Poveljah niso izkoriščene maksimalno. Z dodatno vrtino pa bi bilo možno s črpanjem zagotoviti dodatnih 10 l/s vode

Bašelj	Iz obstoječih vrtin je možno črpati nekoliko večje vodne količine, z novo vrtino pa bi zagotovili dodatnih 20 l/s vode
Območje Čemšeniškega potoka	V dolomitnem masivu Čemšeniškega potoka je na osnovi podatkov izdelanih raziskovalnih vrtin možno zajeti dodatnih 30 l/s vode
Dolina Kokre med Čemšenikom in Kokro	Med Čemšeniškim potokom in naseljem Kokra je večji masiv dolomita v katerem je možno z vrtinami zajeti 30 l/s vode
Dolina Kokre, prodni zasip	Z plitvimi vodnjaki do globine 50 m je v prodnem zasipu Kokre možno zajeti 40 l/s vode. Iz poiskusnega vodnjaka je bilo črpano 20 l/s vode

Zgoraj navedeni vodni viri so v bližini vodovodnih sistemov in se lahko po našem mnenju v obstoječi vodovodni sistem vključijo z realno možnimi finančnimi sredstvi.

Oddaljenejši od obstoječega vodovodnega sistema so le vodni viri, ki so v srednjem, oziroma zgornjem delu doline Kokre med Kokro in Sp. Jezerskim, kjer ocenjujemo, da je v posameznih vodonosnikih možno zajeti do 100 l/s vode.

Poleg zgoraj omenjenih območij naj se predvidi možnost zajema na območju prodnega zasipa Kranjskega polja med Britofom in Šenčurjem, kjer je v prodnem zasipu možno z vrtinami zajeti od 10 - 30 l/s vode na globini cca 60 m.

Kot potencialno območje možnega zajema je ocenjeno območje prodnega zasipa Sorškega polja med Drulovko in Mejo, ter območje Kranjskega polja med Brnikom in Kranjem. To so območja intenzivne kmetijske proizvodnje in pomembnejših transportnih poti, in delno že sedaj kontaminirana s pesticidi in drugimi kemičnimi snovmi.

Ker se prodna zasipa razprostirata v več občinah in sta kot vodonosnika pomembna v državnem merilu, se bo problematika izkoriščanja vode iz teh vodonosnikov reševala v okviru širšega državnega interesa (MOP).

Ostale potencialne vodne vire je po našem mnenju možno učinkovito zaščititi , napajalna območja pa ocenjujemo da nimajo potencialnih onesnaževalcev.

Gradnja vrtin v Besnici (Rovnik) je vezana na ukinitvev črpališča na Gorenji Savi in morajo biti zgrajene pred ukinitvijo črpališča, oboje skupaj pa bo pogojevala gradnja drugega tira železniške proge.

Poleg navedenih področij bo potrebno skrb nameniti tudi tistim območjem v katerih obratujejo vaški vodovodi.

Plan investicij je podan v strategiji vodooskrbe za obdobje do leta 2017 in v priloženem programu gradenj.

1.3. Viri financiranja

- amortizacija na osnovi ocene osnovnih sredstev med občinami prispevek k ceni vode za obnovo vodovodnega sistema
- občinski proračun
- sredstva pridobljena na podlagi razpisov

2. KOMUNALNA ODPADNA IN PADAVINSKA VODA

2.1. Obstoječe stanje

Izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Mestni občini Kranj je Komunala Kranj. Skladno s pravilnikom o odvajanju in čiščenju odpadne in padavinske vode iz naselij je od 1. 1. 2004 svojo dejavnost dolžna izvajati na celotnem območju občine, tudi v naseljih, ki še nimajo zgrajenega javnega kanalizacijskega omrežja. Ocena trenutnih razmer na področju ravnanja z odpadno vodo v Mestni občini Kranj je prikazana v spodnji preglednici:

NASELJE	število prebivalcev	število naročnikov	naročniki priključeni na kanalizacijo	naročniki, ki uporabljajo greznice	skupna količina odpadne vode v m ³ /leto	gospodinjstva odpadna voda v m ³ /leto	odpadna voda iz industr. in obrti v m ³ /leto	Količina očiščene vode v m ³ /leto	Količina neočiščene vode v m ³ /leto	količina blata iz greznic v m ³ /leto
BABNI VRT*	53	16		16	2.900	2.900			2.900	16
BOBOVEK	140	37		37	8.500	8.500			8.500	42
BREG OB SAVI	417	122		122	19.200	19.200			19.200	125
BRITOF	1.674	470		470	170.500	105.500	65.000		170.500	502
ČADOVLJE	98	26		26	4.300	4.300			4.300	29
ČEPULJE	33	16		16	1.200	1.200			1.200	10
GOLNIK*	1.048	313		313	82.500	82.500			82.500	314
GORIČE*	351	108		108	19.300	19.300			19.300	105
HRASTJE	1.031	258		258	56.700	56.700			56.700	309
ILOVKA	53	18		18	3.600	3.600			3.600	16
JAMA	203	64		64	5.300	5.300			5.300	61
JAMNIK*	43	12		12	1.600	1.600			1.600	13
JAVORNIK	47	30		30	1.700	1.700			1.700	14
KOKRICA	1.621	450	61	389	93.200	93.200		16.300	76.900	486
KRANJ	35.040	5.271	2.810	2.461	4.388.270	2.505.000	1.883.270	3.661.000	610.900	10.512
LAVTARSKI VRH	29	8		8	1.100	1.100			1.100	9
LETENICE*	108	35		35	4.900	4.900			4.900	32
MAVČIČE	413	135		135	14.400	14.400			14.400	124
MEJA	17	11		11	900	900			900	5
MLAKA PRI KRANJU	1.548	434	106	328	86.400	86.400			86.400	464
NEMILJE*	77	20		20	3.000	3.000			3.000	23
NJIVICA*	29	10		10	1.100	1.100			1.100	9
OREHOVLJE	164	43		43	9.300	9.100	200		9.300	49
PANGRŠICA	63	19		19	3.200	3.200			3.200	19
PLANICA	15	21		21	500	500			500	5
PODBLICA*	114	31		31	4.200	4.200			4.200	34
PODREČA	458	141		141	23.500	23.500			23.500	137
POVLJE	29	26		26	1.900	1.900			1.900	9
PRAŠE	221	62		62	7.300	7.300			7.300	66
PREDOSLJE	979	279		279	107.800	107.800			107.800	294
PŠEVO	65	36		36	2.700	2.700			2.700	20
RAKOVICA*	76	25		25	3.900	3.900			3.900	23
SPODNJA BESNICA	872	245		245	45.200	45.200			45.200	262
SPODNJE BITNJE	233	65		65	8.400	8.400			8.400	70
SRAKOVLJE	82	20		20	4.300	4.300			4.300	25
SREDNJA VAS – GORIČE*	94	22		22	4.900	4.900			4.900	28
SREDNJE BITNJE	544	153		153	23.700	23.700			23.700	163
SUHA PRI PREDOSLJAH	217	64		64	8.000	8.000			8.000	65
SV. JOŠT NAD KRANJEM*	4	2		2	200	200			200	1
ŠUTNA	429	113		113	19.000	19.000			19.000	129
TATINEC	59	18		18	3.800	3.800			3.800	18
TENETIŠE	398	120		120	23.100	20.800	2.300		23.100	119
TRSTENIK	318	113		113	16.800	16.800			16.800	95
ZABUKOVJE*	78	31		31	3.300	3.300			3.300	23
ZALOG*	85	50		50	3.800	3.800			3.800	26
ZG.BESNICA*	663	199		199	31.200	31.200			31.200	199
ZGORNJE BITNJE	1.262	384	6	378	61.500	61.500			61.500	379
ŽABLJE	35	8		8	1.700	1.700			1.700	11
ŽABNICA	323	90		90	22.600	22.600			22.600	97

2.1.1. Odvajanje odpadne vode

2.1.1.a. Obstoječe kanalizacijsko omrežje

Javno podjetje ima na območju Mestne občine Kranj v svoji evidenci 112.616 m kanalov. Po obliki prevladujejo kanali okroglih profilov, le manjši del je ovalnih, pravokotnih in ostalih oblik. Med uporabljenimi materiali prevladuje beton, vendar se tovrstni cevni material od leta 1998 dalje ne vgrajuje več zaradi težav pri zagotavljanju vodotesnosti cevovoda. V tem pogledu so mnogo boljše keramične cevi, ker pa so drage, se že tudi v preteklosti niso veliko uporabljale. Uporaba jeklenih in litoželeznih cevi ni priporočljiva zaradi korozivnosti odpadne vode, cevi iz nerjavečega jekla pa so predrage za širšo uporabo. Tako se zadnjih pet let vgrajuje izključno cevi in jaške iz plastičnih materialov. Prav tako smo v letih 1997 in 1998 obnovili 2 km kanalov z metodo relining, to je prevlečenjem notranjih sten kanala s poliestrom ali polietilenom brez izkopa in porušitve obstoječega kanala. Kar pa se tiče starosti cevovodov je 75% cevovodov starejših od 20 let.

2.1.1.b. Problematika na področju vzdrževanja obstoječega kanalizacijskega sistema

Ne glede na to, da se v Mestni občini Kranj po javnem kanalizacijskem omrežju odvede in nato tudi prečisti že 68 % od celokupne količine odpadne vode, kar je za slovenske razmere zelo dober delež, moramo opozoriti tudi na številne probleme, ki bodo bistveno zaostriili pogoje upravljanja v prihodnjih letih:

- kar 23 % obstoječe kanalizacije je v slabem stanju in je zato potrebna obnove,
- pri gradnji se šele zadnjih nekaj let opravlja preizkus vodotesnosti kanalov, večina starejše kanalizacije tako ni vodotesne,
- vsa kanalizacija grajena pred dograditvijo Centralne čistilne naprave Kranj je mešanega tipa in je bila prvotno namenjena odvodnjanju komunalne, industrijske, meteorne in celo izvorne vode, kar je vzrok preobremenitvam sistema v času padavin, hkrati pa poslabšuje učinkovitost čiščenja odpadne vode,
- zaradi slabe kvalitete vgrajenih materialov in netesnosti se je v zadnjih letih povečalo število posegov in popravil na omrežju, tudi na kanalih, ki še niso dosegli starosti 30 let,
- del zbirnih kolektorjev je poškodovanih zaradi korozijskega delovanja industrijske odpadne vode v preteklosti,
- sanirati in obnoviti bo potrebno tudi kanale, ki še niso priključeni na sistem čiščenja in iz katerih se odpadna voda nekontrolirano izteka v vodotoke.
- Večino obstoječih mešanih kanalov bo potrebno preurediti v ločen sistem. V praksi to pomeni podvojitev dolžine glede na obstoječe stanje kanalov.

2.1.1.c. Ukrepi za izboljšanje stanja na obstoječem kanalizacijskem omrežju

Za izboljšanje stanja na obstoječem omrežju bo do leta 2020 potrebno izvesti naslednje ukrepe:

1. Obnoviti 26.300 m poškodovanih kanalov in zagotoviti njihovo vodotesnost, med drugim tudi za 6 km industrijskih odvodnikov,
2. sočasno z obnovo zagotoviti ločen način odvodnjanja, s čimer se v času padavin zagotovi zmanjšanje nekontroliranega odtoka onesnažene odpadne vode v vodotok, poveča varnost pred poplavljanjem kleti in izboljša stabilnost delovanja čistilne naprave
3. zgraditi 3 nove deževne zadrževalnike za zajem prvega vala onesnažene meteorne vode iz utrjenih površin skupne kapacitete 1200 m³,
4. izločiti izvorno (tujo) vodo iz kanalskega omrežja (predvsem velja za območje Stražišča),
5. poleg obnove obstoječih poškodovanih kanalov opravljati reden nadzor in obnovo lokalnih poškodb tudi na vsem ostalem kanalskem sistemu.

2.1.2. Čiščenje odpadne vode

V Mestni občini Kranj je trenutno na javni kanalizacijski sistem in sistem čiščenja zajeto 3.680.000 m³ odpadne vode. Vsa odpadna voda se obdela na Centralni čistilni napravi Kranj. Glede na

dolgoročni plan Občine Kranj 1985-2000 je bila projektirana za 100.000 PE obremenitve, tako da naj bi se na njej čistila odpadna voda celotnega zaledja, ki ga je mogoče odvesti na gravitacijski način. Poleg severnega in zahodnega dela Mestne občine Kranj, tudi Občine Naklo, severni del občine Šenčur in južni del občine Preddvor. Trenutni povprečni dotok na čistilno napravo (vključno s tehnološko odpadno, meteorno in tujo vodo znaša okoli 16.000 m³/dan. Naprava je projektirana za povprečni dnevni dotok 20.000 m³ tako, da je na voljo še okoli 20 % prostih kapacitet. Delež razpoložljivih kapacitet bi bil lahko tudi bistveno višji, če bi omejili dotok meteorne in tuje vode, ki zaradi razredčevanja ostale, to je odpadne vode predstavlja motnjo v delovanju naprave, posredno pa tudi povečuje stroške obratovanja.

Naprava je tudi ena redkih v Sloveniji, ki razpolaga s kompletno linijo anaerobne stabilizacije blata, to je gniliščem, kjer kot stranski produkt nastaja tudi bioplin, in napravama za dehidracijo in higienizacijo blata. Dobljeni bioplin pokriva do 40 % lastnih potreb po električni energiji in celotne potrebe po ogrevanju gnilišča in poslovnih prostorov. Poleg anaerobne stabilizacije in higienizacije se v zadnjih letih del blata tudi kompostira. Dobljeni produkt se uporablja kot substrat pri ozelenjevanju starega dela odlagališča komunalnih odpadkov Tenetiše.

Kljub relativno ugodnemu učinku čiščenja moramo opozoriti tudi na težave zaradi katerih prihaja do občasnih motenj v delovanju naprave:

- povečan dotok meteorne vode v času padavin povzroči občasno hidravlično preobremenitev naprave, zaradi česar pride do izpiranja blata, razredčenja hranil in znižanja temperature, kar vse negativno vpliva na rast mikroorganizmov, ki čistijo odpadno vodo. Posledica je nekajdnevni zmanjšan učinek čiščenja, ki se kaže v povečani motnosti iztoka in smradu.
- nekontroliran dotok tuje vode konstantno zmanjšuje učinek čiščenja in povečuje stroške obdelave odpadne vode.
- nekontroliran izpust industrijskih odplak predvsem koncentratov, zaradi česar prihaja do povečane vsebnosti nečistoč v odpadni vodi, ki so biološko nerazgradljive ali celo strupene; nekatere od teh (težke kovine) se kopičijo tudi v blatu.

S postopnim priključevanjem naselij na čistilno napravo se bo v naslednjih petnajstih letih obremenitev naprave povečala za 16.000 PE, s čimer se bo približala projektirani kapaciteti. Sočasno bo glede na zahteve nove okoljevarstvene zakonodaje potrebno poskrbeti za še večjo učinkovitost čiščenja. Pri tem bomo morali izvesti naslednje ukrepe:

a. na čistilni napravi

1. zagotoviti večjo učinkovitost vnosa kisika z ureditvijo talnega vpihavanja zraka (skupaj 2050 m²) in nadvišanjem obstoječih prezračevalnih bazenov
2. Zmanjšati volumen primarnih usedalnikov na dve tretjini obstoječe prostornine in s tem preprečiti smrad oz. nevarnost zagnitja odpadne vode na čistilni napravi v času nizkih pretokov, preostali volumen (1300 m³) pa nameniti dodatnemu ozračevanju odpadne vode
3. zgraditi kompenzacijski bazen za izravnavo deževnih konic (3000 m³) pred vtokom na čistilno napravo
4. obnoviti termoizolacijo in notranjost gnilišča
5. obnoviti plinohram
6. zamenjati dotrajan plinski motor in generator ter s tem povečati proizvodnjo lastne električne energije
7. zamenjati oziroma obnoviti dotrajano strojno in elektro opremo (črpalke, cevovodi in pretočne kinete na črpališčih, bazenih in gnilišču)
8. nadgraditi obstoječi sistem za elektronsko regulacijo, nadzor in alarmiranje

9. izvesti sanacijo 5000 m² betonskih površin

b. na javnem kanalizacijskem omrežju

1. zmanjšati deževne konice z izločanjem čiste meteorne vode iz sistema in gradnjo deževnih bazenov (zadrževalnikov)
2. izločati tujo vodo iz sistema in s tem preprečiti nezaželeno razredčevanje odpadne vode

c. pri povzročiteljih onesnaženja

1. izvajati poostren nadzor nad nekontroliranim izpustom koncentratov v javno kanalizacijsko omrežje
2. s cenovno politiko (zaračunavanjem faktorja dodatnega onesnaženja in inšpekcijskim nadzorom) večje uporabnike prisiliti, da vgradijo naprave za predčiščenje svoje odpadne vode

Ravnanje z odpadno vodo na območjih, ki še nima zgrajene kanalizacije in čistilnih naprav

Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode iz naselij določa pogoje ravnanja z odpadno komunalno vodo na območjih kjer še ni zgrajenega javnega kanalizacijskega omrežja. Ker na urbanem območju Mestne občine Kranj ni vodovarstvenih ali občutljivih območij, v prehodnem obdobju do priključitve na javno kanalizacijsko omrežje veljajo naslednji pogoji:

1. uporabniki katerih povprečna letna obremenitev ne presega 10 PE lahko začasno odpadno vodo odvajajo neposredno v vode ali jo ponikajo v tla, če jo predhodno očistijo v pretočni greznici
2. uporabniki, katerih povprečna letna obremenitev presega 10 PE, morajo imeti zgrajeno nepretočno greznico in imeti urejen odvoz tam zajete vode na komunalno čistilno napravo, ali pa morajo zagotoviti čiščenje na lastni biološki čistilni napravi
3. uporabniki, katerih povprečna letna obremenitev presega 50 PE, morajo zagotoviti čiščenje na lastni biološki čistilni napravi

Komunala Kranj kot izvajalec javne službe je dolžna zagotoviti naslednje pogoje in dodatne storitve:

1. izdelati mora načrt ravnanja z blatom iz pretočnih greznic in malih čistilnih naprav
2. najmanj enkrat na štiri leta mora zagotoviti organizirano praznjenje blata iz pretočnih greznic in malih čistilnih naprav in o tem obvestiti lastnike preko sredstev javnega obveščanja ali na drug krajevno običajen način
3. poskrbeti mora za varno predelavo in odstranjevanje blata skladno s predpisi o ravnanju z odpadki
4. zagotoviti mora reden odvoz komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic in zanje zagotoviti ustrezen način čiščenja na komunalni čistilni napravi

2.2. Investicije

Prioriteta urejanja tega področja je pogojena s Pravilnikom o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode in padavinske vode, ki določa, da je kanalizacijsko omrežje najprej potrebno zgraditi na območjih poselitve z več kot 20 prebivalci na hektar, oziroma 10 prebivalci na hektar, če gre za občutljivo ali vodovarstveno območje. Prioriteta izgradnje javnega kanalizacijskega omrežja je sledeča:

- a. Za območja poselitve večja od 15.000 PE najkasneje do 31. 12. 2010
- b. Za območja poselitve med 2.000 in 15.000 PE najkasneje do 31. 12. 2015
- c. Za območja poselitve med 50 in 2.000 PE najkasneje do 31. 12. 2017

območje poselitve	število prebivalcev	skrajni rok izvedbe
Kranj	34109	31. 12. 2010
Bitnje, Žabnica in Šutna	2791	31. 12. 2015
Britof, Orehovlje in Predoslje	2817	31. 12. 2015
Čirče in Hrastje	1932	31. 12. 2017
Breg ob Savi	417	31. 12. 2017
Golnik	1048	31. 12. 2017
Kokrica	1621	31. 12. 2017
Mlaka	1548	31. 12. 2017

V tabeli so prikazana območja poselitve s skrajnimi roki izvedbe kanalizacijskega sistema. V obdobju od leta 2005 do 2006 se bodo izvajale naslednje večje gradnje kanalizacijskega omrežja, ki bodo vključevale tudi izgradnjo oz. obnovo vodovodov, obnovo cestišč, javne razsvetljave in ostale komunalne infrastrukture (plin, elektrika, kabelska televizija, telefonska kanalizacija):

- območje Primskovo
- območje Britof
- območje Mlake in Kokrice
- območje Stražišča
- območje Vog
- območje Planina JUG
- območje Orehek-Drulovka

Poleg teh investicij se bo zgradila kanalizacija, obnovil vodovod in ostala komunalna infrastruktura povsod tam, kjer se bodo gradile oziroma obnovile ceste. Te investicije so predstavljene v cestnem deli programa.

Kanalizacija se bo gradila tudi povsod tam, kjer se bo zaradi dotrajanosti vodovodov oziroma prevelikih stroškov popravil, vodovod moral obnoviti.

2.3. Viri financiranja

Ocenjeni stroški izgradenj kanalizacijskega omrežja v obdobju do leta 20017 (vir strategija):

zap. št.	postavka	obnove (SIT)	novogradnje (SIT)	skupaj (SIT)	skupaj (z DDV)
1.	dokumentacija	347.500.000	882.300.000	1.229.800.000	1.475.760.000
2.	odškodnine in nakup zemljišč	33.300.000	116.200.000	149.500.000	149.500.000
3.	kanalizacija	1.697.800.000	3.528.200.000	5.226.000.000	6.271.200.000
4.	črpališča		90.900.000	90.900.000	109.080.000
5.	deževni zadrževalniki		78.900.000	78.900.000	94.680.000
6.	čistilne naprave	913.100.000	369.700.000	1.282.800.000	1.539.360.000
7.	ceste	598.900.000	1.543.700.000	2.142.600.000	2.571.120.000
	skupaj	3.590.600.000	6.609.900.000	10.200.500.000	12.210.700.000

Viri financiranja:

- taksa za obremenjevanje vode
- amortizacija osnovnih sredstev
- priključnina

- dodatek k ceni
- občinski proračun
- nepovratna sredstva države

3. RAVNANJE S KOMUNALNIMI ODPADKI

3.1. Problematika ravnanja z odpadki na območju Kranja

Projekt ločenega zbiranja odpadkov teče od leta 2001 dalje. Do leta 2004 je že bilo urejenih ca. 100 ekoloških otokov. Istočasno že obratujeta dva zbirna centra (Tenetiše in Kranj-Zarica) v katerih se zbirajo naslednje ločeno zbrane frakcije odpadkov: papir, steklo, kovine, les, bela tehnika, elektronski odpadki, tekstil, guma, plastične mase, kompoziti, gradbeni material in bioodpadki. Odlagališče odpadkov Tenetiše je namenjeno odlaganju komunalnih in industrijskih inertnih in nenevarnih odpadkov Mestne občine Kranj in primestnih občin Cerklje, Šenčur, Preddvor, Naklo in Jezersko. Na njem je dovoljeno odstranjevati gradbene odpadke, blato iz komunalnih čistilnih naprav, papir in lepenko, steklo, drobno plastiko, druge odpadke iz plastike tekstil, odpadke iz vrtov in parkov, mešane komunalne odpadke, odpadke od čiščenja cest, izrabljene avtomobilske gume in odpadke od predelave jedilnih olj

Odlagališče obratuje od leta 1974. V devetindvajsetih letih je bilo tja pripeljano okoli 2.900.000 m³ odpadkov. Ureditveno območje odlagališča obsega 35 ha, tako, da ga bo v primeru potreb mogoče uporabljati še vsaj naslednjih nekaj desetletij. Sedanja lokacija za katero je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje obsega 7,0 ha, pri čemer je 5,5 ha že v zaključni fazi zapolnitve. Na obstoječi lokaciji je tako ob optimalni izrabi prostora mogoče izkoristiti še okoli 240.000 m³ koristne prostornine, kar pri dosedanji dinamiki odlaganja neobdelanih odpadkov pomeni možnost odlaganja za nadaljnjih nekaj let. Seveda pod pogojem, da bo v vmesnem obdobju poskrbljeno za dokončno sanacijo obstoječega odlagališča in urejeno novo polje v skladu z novimi predpisi o odlagališčih odpadkov. Trenutno je večina aktivnosti namenjena ureditvi obstoječe deponije in sprotnemu zagotavljanju novega prostora.

3.2. Razvojne usmeritve ravnanja z odpadki

Novi okoljevarstveni predpisi zahtevajo popolnoma nove načine ravnanja z odpadki pri čemer so določeni tudi časovni roki za izpeljavo vseh postopkov. Zato bo potrebno zagotoviti tudi dodatno infrastrukturo. Za izvedbo so odgovorni izvajalci javne službe gospodarjenja z odpadki, s tem, da se jim v okviru lokalnih skupnosti in države omogočijo pogoji za njihovo nemoteno delovanje. Pri izvedbi ekoloških naprav in objektov za obdelavo odpadkov država zagovarja regijski pristop, to je izgradnjo centrov za predelavo odpadkov, pokriva območje najmanj 100.000 prebivalcev. Vendar na območju Kranja take rešitve trenutno ni mogoče udejaniti, to pa iz naslednjih razlogov:

- Nejasna usoda projekta izgradnje republiške sežigalnice odpadkov
- sklep 2. seje Sveta Mestne občine Kranj z dne 22. 2. 1995, da na »Odlagališču odpadkov Tenetiše ni mogoče deponirati odpadkov iz občin, ki se nahajajo zunaj območja nekdanje Občine Kranj. To pomeni, da ravnanje z odpadki skupaj z bivšimi občinami Kranja ne pomeni »regijski način« ravnanja z odpadki. Izgradnja centrov za ravnanje z odpadki bo predstavljalo za lokalne skupnosti preveliko finančno breme. Zaradi »premajhnega števila« prebivalcev, ki so vključeni v sedajšnji način ravnanja z odpadki pa ne bomo mogli kandidirati na državna in evropska sredstva.

Na podlagi omenjenih izhodišč in časovnih omejitev, ki jih nalaga nova zakonodaja smo bili kot izvajalec javne službe gospodarjenja z odpadki prisiljeni izdelati koncept ravnanja z odpadki v okviru šestih občin, ki so nastale iz bivše Občine Kranj.

Ta predvideva:

- Ločeno zbiranje odpadkov v okviru ekoloških otokov s popolnitvijo mreže obstoječih zbiralnic,
- dopolnitev mreže zbirnih centrov (reciklažnih dvorišč) ločeno zbranih odpadkov,
- izgradnjo prebiralnice ločeno zbranih frakcij odpadkov,
- izgradnjo sortirnice mešanih komunalnih odpadkov,
- izgradnjo obrata za demontažo kosovnih odpadkov,
- izgradnjo skladišča za začasno shranjevanje ločeno zbranih frakcij komunalnih odpadkov,
- posodobitev voznega parka za prevoz odpadkov,
- izgradnjo obrata za inertizacijo (mehansko biološko obdelavo) biorazgradljivih odpadkov,
- sanacijo obstoječega odlagališča in zagotovitev novega prostora za odlaganje organsko stabiliziranih odpadkov.

3.2.1. Ločeno zbiranje odpadkov:

Glede na pogoje Odredbe o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki je potrebno dodatno urediti še 20 ekoloških otokov za zbiranje ločenih frakcij odpadkov.

3.2.2. Dopolnitev mreže zbirnih centrov ločeno zbranih odpadkov

Sočasno s postavitvijo zbiralnic ločenih frakcij odpadkov bo potrebno v prihodnje dopolniti tudi mrežo zbirnih centrov. Njihova razporeditev je pogojena s številom prebivalcev v okviru posamezne občine. Mestna občina Kranj ima že zgrajena dva zbirna centra (Kranj-Zarica in Tenetiše), s čimer so zagotovljeni minimalni zakonski normativi. Zaradi oddaljenosti pa bi bilo priporočljivo zgraditi tudi tretjega in sicer na območju Besnice.

3.2.3. Izgradnja centralnega objekta za sortiranje odpadkov

Sočasno z dopolnitvijo mreže zbirnih centrov bo potrebno zgraditi centralni objekt za sortiranje odpadkov v katerem se bodo izvajale naslednje aktivnosti:

- sortiranje mešanih komunalnih odpadkov kapacitete 31.000 ton/leto (do 31. 12. 2007)
- dodatno prebiranje ločeno zbranih frakcij odpadkov kapacitete 6.500 ton/leto
- demontaža kosovnih odpadkov 3.300 ton/leto (do 31. 12. 2007)
- embaliranje in začasno shranjevanje uporabnih ločeno zbranih frakcij odpadkov kapacitete 8.500 ton/leto (do 31. 12. 2003)

3.2.4. Izgradnjo obrata za inertizacijo (mehansko biološko obdelavo) odpadkov

V skladu z načeli varovanja okolja bo na odlagališčih v bodoče mogoče odlagati le inertne (okolju neškodljive) odpadke. Vse ostale oblike bo pred deponiranjem potrebno stabilizirati. Pravilnik o odlaganju odpadkov določa trend zmanjševanja biorazgradljivih odpadkov, ki se odlagajo na odlagališča komunalnih odpadkov. Tako naj bi se v Sloveniji do leta 2013 količina odloženih biorazgradljivih odpadkov zmanjšala za 65 %. Zahtevani cilj je ob upoštevanju, da ne bo zgrajen regijski obrat za termično obdelavo odpadkov mogoče doseči na dva načina:

- z doslednim sortiranjem in povečanjem količine recikliranih odpadkov
- z mehansko biološko obdelavo odpadkov

Povečanje količine sortiranih odpadkov namenjenih reciklaži je pogojeno z njihovo uporabno vrednostjo. Reciklirati je namreč mogoče samo odpadke, ki jih je mogoče predelati in kjer za tako pridobljene sekundarne surovine tudi obstaja ustrezno tržišče. Reciklirane surovine imajo praviloma slabše mehanske in ostale lastnosti in s tem omejeno možnost uporabe. Analiza strukture na Odlagališče Tenetiše pripeljanih odpadkov je pokazala, da bi tudi v primeru vzpostavitve doslednega ločevanja odpadkov, reciklaži lahko namenili le okoli 4.000 od skupno 19.800 ton

biološko razgradljivih odpadkov. Tako edina alternativa ostane zgraditev obrata za mehansko biološko obdelavo odpadkov.

3.2.5. Odlagališče odpadkov

Kljub vsem predvidenim aktivnostim bomo velik del zbranih odpadkov še vedno morali odložiti na obstoječem odlagališču odpadkov. Zato je potrebna njegova dokončna ureditev, ki poleg že izvedenih del obsega še naslednje nujne ukrepe:

- dokončanje energetske izrabe deponijskega plina,
- izgradnja kanalizacijskega kolektorja za odvod izcedne vode do CČN Kranj,
- ozelenitev degradiranih površin in ureditev okolice (vidna bariera),
- izboljšanje prometnega režima in zmanjšanje negativnih učinkov prometa.

Istočasno je treba zagotoviti dodatni deponijski prostor na južnem boku koder bo mogoče odlagati odpadke do leta 2008. Prav tako moramo pričeti s pripravami za razširitev odlagališča na polje C (zahodno od obstoječega odlagališča), kamor bo v primeru potrebe omogočeno odlaganje odpadkov tudi po letu 2008.

Ob upoštevanju, da obstoječa deponija odpadkov zaradi svoje starosti ni grajena v skladu z novimi predpisi o odlagališčih, bo v prihodnjih letih potrebno nadaljevati z njeno sanacijo. Stroški predvidenih del so : energetska izraba, sanacija izcednih in zalednih vod, hidrantno omrežje, ograja, pokrov deponije z rekultivacijo, nabava novega kompaktorja in nabava novega budožerja

3.3. Pregled predvidenih investicij v letih od 2004 do 2014

opis	vrednost (SIT)
odvoz odpadkov (zamenjava smetarskih vozil in kamionskih samonakladačev, zamenjava kotalnih prekucnikov)	397.000.000
ločeno zbiranje odpadkov (ureditev 45 kontejnerskih mest za ločeno zbiranje odpadkov, ureditev 3 zbirnih centrov, sortirnica, prebiralnica odpadkov, začasno skladišče ločenih frakcij, demontaža kosovnih odpadkov)	629.000.000
mehansko biološka obdelava odpadkov (30.000 t/leto)	2.470.000.000
odlaganje odpadkov (sanacija odlagališča in zagotovitev novega deponijskega prostora)	1.101.000.000
projektna in ostala dokumentacija	122.000.000
skupaj	4.719.000.000

3.4. Viri financiranja

- amortizacija osnovnih sredstev
- dodatek k ceni
- občinski proračun
- nepovratna sredstva države
- republiška taksa za obremenjevanje zraka in tal

4. DEJAVNOST CESTNEGA GOSPODARSTVA

Dejavnost cestnega gospodarstva obsega: izgradnjo, upravljanje in vzdrževanje cest in cestnih objektov. Izvaja se na podlagi Zakona o javnih cestah, Odloka o občinskih cestah, Odloka o občinskih cestah in Odloka o

kategorizaciji občinskih cest. Vzdrževanje kategoriziranih občinskih cest izvaja Javno podjetje Komunala Kranj na osnovi Odloka o gospodarskih javnih službah.

4.1. Stanje:

V Mestni občini Kranj je kategoriziranih preko 330 km javnih cest in sicer ena polovica predstavlja javne poti druga polovica pa lokalne ceste.

V obdobju 200 do 2003 je MO Kranj pristopila k izdelavi digitalne osi cest in tako nadgradila obstoječo banko cestnih podatkov v smisli njene vizualizacije. S tem je postala uporaba atributov cestnih podatkov preprostejša in preglednejša. Projekt digitalizacije občinskih cest je bil zaključen v januarju leta 2003. Tako obsega baza cestnih podatkov poleg podatkov o cestah (dolžine in širine odsekov, tip vozišča, podatki o zimski službi) še podatke o pločnikih, bankinah, propustih ipd.

4.2. Problematika

Mesto Kranj v zadnjih 25. letih ni vlagalo večjih sredstev v gradnjo novih prometnic. Zadnja vlaganja predstavljajo izgradnjo zahodne obvoznice s premostitvijo reke Save (Gorenjski sejem) in gradnja vzhodne obvoznice z premostitvijo reke Save (Mlekarna - Labore). Po letu 1970 se je mesto Kranj širilo na vzhod t.j. preko kanjona reke Kokre. Z izgradnjo stanovanjskih sosesk na Planini, večje dopolnitve gradnje v Čirčah, ter razvoj zalednih območij (Brnik, Cerklje, Šenčur) so nastale potrebe po prometni povezavi. Za potrebe prometnih povezav teh območij je bila načrtovana prometnica iz soseske Planina preko kanjona reke Kokre do mestnega centra (Stritarjeva cesta, Gregorčičeva ulica). Predviden prometni preboj na Koroško cesto je bil z izgradnjo poslopja Gorenjske banke onemogočen. Sedanje stanje prometa zahteva vzpostavitev načrtovanega prometnega koridorja, iskati pa je treba nove smeri za povezavo na Koroško cesto. Povezava bo namenjena internemu prometu (Planina - center Kranja). Pričakovati je, da se bo na ta prometni koridor preusmerila najmanj 1/4 prometa, ki danes poteka po cesti Staneta Žagarja in Oldhamski cesti, preko edinega mostu preko reke Kokre. Drugi načrtovani cesti koridor predstavlja severna obvoznica (vzhodna obvoznica - Jezerska cesta - Partizanska cesta, cesta na Rupo, Bleiweisova cesta - Gorenjska). Koridor je bil namenjen razbremenitvi širšega mestnega jedra z prometom iz smeri Tržič - Golnik proti Brniku in Škofji Loki. Predvidena prometnica povezuje dele mesta Kranja z večjo intenzivnostjo prometa (komunalna cona I - oskrbni center, Tuš, Oblč, Lesnina, itd. Komunalna cona II, Mercator, Merkur, športni park, šolski center Zlato polje).

V okviru mestnih cest bo treba obnoviti Bleiweisovo cesto (od križišča Beksl - Nazorjeva ulica), Savsko cesto in Zoisovo cesto (celotna dolžina). Dokončno bo treba določiti prometni režim v Stražišču (povezava delavske ceste na smer vzhodne obvoznice ter izgradnjo odsekov lokalnih cest, ki povezujejo Mestno občino Kranj z sosednjimi občinami -cesto Njivice / občina Radovljica. Izvedla pa se bo tudi obnova ceste Trstenik - Babni vrt - Bašelj - občina Preddvor.

4.3. Razvojne usmeritve

- postopna izgradnja novih prometnih koridorjev (severna obvoznica, povezava Likožarjeva - Stritarjeva z navezavo na Koroško cesto)
- obnova dotrajanih asfaltnih površin v smislu izboljšanja prometne varnosti
- rekonstrukcija dotrajanih cest ob istočasni izgradnji ali obnovi ostale infrastrukture
- izgradnja hitrostnih ovir zlasti ob vzgojnovarstvenih objektih ter na lokacijah, ki predstavljajo neposredno nevarnost za udeležence v prometu
- spremljanje prometnih razmer ter vzpostavljanje primernih prometnih režimov
- redno letno in zimsko vzdrževanje cest in cestnih objektov po letnem programu JP Komunala, ki naj omogoča normalni standard obratovanja teh objektov.

4.4. Investicije

Načrt razvojnih programov – priloga proračuna

5. VZDRŽEVANJE ZELENIH POVRŠIN

Stanje

V Mestni občini Kranj je 407.347 m² zelenih površin, od teh zajemajo zelenice v stanovanjskih soseskah 290.708 m², zelenice v področju ožjega mesta Kranja pa 54.584 m². Nasadi grmovnic obsegajo skupno 26.538 m² od tega je 2119 m² nasadov vrtnic, 26.580 m² nižjih grmovnic ter 7.839 m² visokihgrmovnic. V centru mesta je 470 m² vetličnih gredic 65 cvetličnih korit ter 40 kom parkovnih klopi.

Dejavnost vzdrževanja obsega:

- spomladansko in jesensko čiščenje zelenic
- košnja grabljenje in odvoz trave
- zasaditev in vzdrževanje dvetličnih gredic
- okopavanje in obrezovanje grmovnic in živih mej
- obrezovanje drevja
- odstranjevanje propadlih dreves
- zasaditev in zalivanje nasadov v cvetličnih koritih
- postavitev in obnovo parkovnih klopi.

Pretežni del zelenih površin v Mestni občini Kranj predstavljajo zelenice in nasadi v stanovanjskih soseskah: Planina, Vodovodni stolp in Zlato polje. Te površine se pogosto uporabljajo za druge namene v okviru potreb stanovalcev v soseskah (igre z žogo, parkiranje itd), saj dejansko predstavljajo širše funkcionalno zemljišče k posameznim sklopom stanovanj. Iz tega razloga bo potrebno opraviti razmejitev med javnimi zelenicami, parki in nasadi ter zelenicam in nasadi, ki so v svojem bistvu funkcionalni prostor posameznim sklopom stanovanj v posameznih soseskah. Temu primerno bo potrebno urediti področje upravljanja, vzdrževanja in financiranja.

Razvojne usmeritve

- ohranjati obseg zelenih površin in nasadov ter ga primerno vzdrževati
- določiti funkcionalna zemljišča ter režim upravljanja in financiranja teh površin
- posebno pozornost posvetiti ohranjanju dragocene vegetacije ter širitvi cvetličnih nasadov v širšem centru mesta
- izdelava katastra zelenih površin in razvrstitev po namembnosti v različne kategorije.

Kataster zelenih površin je bil dokončan v pričetku leta 2004. Dela v sklopu zelenih površin se bodo izvajala v dosedanjem obsegu in sicer petkratna košnja vseh zelenic v stanovanjskih soseskah in šestkratna košnja vseh zelenic v širšem območju centra Kranja. Ostale aktivnosti pa so na letnih ravneh sledeče :

Vrsta del	Vrednost (ocena) v 1000 SIT
Zamenjava rož	200
Obžagovanje dreves	2.000
Zamenjava dotrajanih klopi	1.100
Zamenjava mivke v peskovnikih	800
Popravilo igral	1.000
Spomladansko čiščenje zelenic	2.400
Obrezovanje dreves	1.700
Pletje cvetličnih gredic in korit	1.100
Zalivanje gredic in korit	1.100
Košnja trave	11.000
Priprava cvetličnih gred in korit	900
Zasaditev gredic in korit	2.700
Okopavanje grmovnic	3.500

Obrezovanje grmovnic	3.800
Grabljenje listja	6.000
Jesenska priprava vrtnic na prezimovanje	200
Druga dela	5.500
SKUPAJ :	45.000

6. OTROŠKA IGRIŠČA

6.1. Stanje

Na območju mesta Kranja je 29 otroških igrišč. Igrišča so zgrajena pretežno v okviru zelenih funkcionalnih površin. Igrišča niso ograjena zato prihaja pogosto do nenamenske uporabe in uničevanja igral, ter peskovnikov. Prav tako prihaja do motenja bližnjih stanovalcev na posameznih lokacijah.

6.2. Razvojne usmeritve

- ureditev in izvajanje nadzora nad uporabo igrišč
- obnavljanje obstoječe opreme
- iskanje lokacij na katerih se bodo postavljala nova otroška igrišča

6.3. Investicije

V okviru investicijskega vzdrževanja bo potrebno postopno urediti vsa obstoječa otroška igrišča po tri do štiri igrišča v enem letu, kar predstavlja 4 do 6 mio SIT proračunskih sredstev. Glede na to, da imajo izvenmestne krajevne skupnosti otroška igrišča dotrajana ali pa jih sploh nimajo, ker za postavitev nimajo dovolj sredstev, bomo vsako leto postavili dva do tri kompleta igral tudi v teh krajevnih skupnostih. Vzdrževanje teh objektov bo v nadaljevanju prevzela krajevna skupnost sama.

7. VZDRŽEVANJE JAVNE RAZSVETLJAVE IN SEMAFORJEV

Vzdrževanje javne razsvetljave obsega:

- vzdrževaje prižigališč
- vzdrževanje omrežja
- vzdrževanje svetilk in drogov
- vzdrževanje semaforjev
- novoletna krasitev mesta

7.1. Stanje

Sistem javne razsvetljave v Mestni občini Kranj zajema 105 prižigališč, ki so v večini primerov vgrajena v transformatorske postaje ali so locirana ob njih.. 3600 svetilk različnih tipov in z veliko porabo (do 500W), 3000 kandelabrov in drogov različnih velikosti in izvedb, 600 visečih svetilk ali montiranih na objektih. 150.000 prostovodnih in kabelskih instalacij. Poleg naštetega zajema vzdrževanje še svetlobne napise, semaforizirana križišča in prehode za pešce ter garaže v občinski lasti. V sistem vzdrževanja ni zajeta javna razsvetljava v primestnih krajevnih skupnostih.

7.2. Problematika

Osnovni problem javne razsvetljave je v dotrajanosti drogov in svetilk. Ocenjena povprečna starost svetilk je nad 30 let, večina pa je opremljena s klasičnimi svetili s porabo 150 W na svetilno mesto. Krajevne skupnosti so slabo opremljene s sistemom javne razsvetljave.

7.3. Razvojne usmeritve

- zamenjava obstoječih svetilk s svetilkami varčnega programa in s tem zmanjšanje priključne moči javne razsvetljave
- prestavitev in obnova prižigališč, ki so v transformatorskih postajah
- nadometitev zračnih vodov z zemeljskim kablom
- postopno prilagajanje sistema na centralno krmiljenje
- postopen razvoj in prevzem v upravljanje javne razsvetljave v primestnih krajevnih skupnostih

- izvajanje periodičnih električnih meritev elektroinstalacije in ponikovalne upornosti ozemljil

7.4. Investicije

Zap. št.	Vrsta del	Vrednost del v 1000 SIT
1.	Zamenjava žarnic	20.000
2.	Zamenjava svetilke	9.000
3.	Pleskanje kandelabrov	1.500
4.	Zamenjava kandelabrov	3.500
5.	Zamenjava kabla	4.000
6.	Obnova prižigališč	4.000
7.	Obnova napeljave	15.000
8.	Novoletna okrasitev	13.000
SKUPAJ tekoče vzdrževanje JR		70.000

Investicijsko vzdrževanje javne razsvetljave 000 SIT		
Zap. št.	Vrsta del	Vrednost
1.	Cevitev	8.000
2.	Postavitev uličnih luči (komplet)	15.000
3.	Prižigališča	8.000
4.	Energetske omarice	4.000
SKUPAJ investic. vzdrževanje JR		35.000

8. STANOVANJA

Struktura stanovanj:

Na osnovi zadnjih dveh razpisov za socialna oziroma neprofitna stanovanja in na osnovi posnetka potreb proslcev, se načrtuje sledeča struktura stanovanj v blokovni gradnji:

- garsonjere 15 %
- 1-sobno stanov. 30 %
- 2-sobno stanov. 45 %
- 3-sobno stanov. 10 %

Usmeritve za izvajanje stanovanjske gradnje:

- 70 % potreb po stanovanjih bo razrešenih z rekonstrukcijami, dozidavami obstoječega stanovanjskega fonda in posameznimi lokacijami znotraj naselij
- 15 % potreb po stanovanjih bo v okviru manjših zazidal. načrtov za individualno graditev
- 15 % potreb po stanovanjih bo rešenih v blokovni gradnji.

V prihodnjem obdobju bo Mestna občina Kranj svoje aktivnost na področju gradnje novih stanovanj še povečala tako, da bomo pridobili 20 novih stanovanj. V ta stanovanja bomo naseljevali mlade družine ter družine ki so že v naših stanovanjih pa so se v preteklih letih povečale, ter novim najemnikom na podlagi izvedenih razpisov. Program investicij na stanovanjskem področju je prikazan v programu gradenj za leto 2005 do 2008, ki je priložen proračunu.

9. Problematika pokopališč

Krajevne skupnosti so v preteklih letih reševale problematiko urejanja pokopališč na način s kandidiranjem na občinske razpise in s pomočjo lastnih sredstev. Posledično je prihajalo do tega, da so investicije potekale več let, so pa finančno izčrpavale podkonto, ki je bil namenjen tudi ostalim komunalnim investicijam. S

proračunskim obdobjem za leto 2005 želimo pričeti obdobje reševanja problematike pokopališč s tem, da uvajamo novo postavko s katero bomo postopoma urejali objekte v sklopu pokopališč. Predvidevamo, da bomo uredili po eno pokopališče v obdobju dveh let s tem, da bomo najprej pričeli z dokončanjem ureditve že pričetih pokopališč in urejanjem območja pokopališča, ki pokriva območje Bitenj, Žabnice, Orehka in Stražišča.

10.Divjih odlagališč, sanacij brežin in postavitev avtobusnih postajališč:

Na območju Mestne občine Kranj se kljub možnosti brezplačne oddaje komunalnih odpadkov na reciklažnih dvoriščih, še zmerom pojavljajo nova divja odlagališča, nekaj pa je še starih. Podobno, kot smo že v preteklih letih bomo tudi v prihodnje vsako leto izvajali na tem področju sledeče aktivnosti:

- ozaveščanje prebivalcev
- sanacije divjih odlagališč v višini do 10 mio SIT
- organiziranje in sofinanciranje čistilnih akcij
- sodelovanje z Inšpektoratom RS za okolje, prostor in energijo ter inšpekcijskimi službami pri preprečevanju nastajanja novih odlagališč

Podobno bomo v prihodnjih letih izvajali aktivnosti na zaščiti brežin ob občinskih cestah. V preteklem obdobju je bila tako v večjem delu že zaščiten brežina ob cesti Besnica Podblica, ki bo v naslednjem letu dokončno zavarovana. Podobno, kot na cestnem področju bomo tudi na komunalnem področju letno izvajali aktivnosti za zaščito brežin, ki bodo preprečevale morebitne poškodbe stanovanjskih in ostalih objektov – npr. zaščita pokopališča na Kokrici, preprečevanje poplavljanja Rupovščice, urejanje poplavne varnosti na področju Stražišče-Bitnje ipd.

V MO Kranj imamo preko 110 avtobusnih postajališč od tega jih je slaba polovica nepokritih. V sklopu pogodb s podjetji ki v naši občini izvajajo plakatiranje smo pridobili 50 avtobusnih nadstreškov. Slaba polovica vseh postajališč še nima nadstreška, nekaj pa je starih in so potrebne zamenjave. V letu 2004 smo tako pričeli s prvimi aktivnostmi za zamenjavo dotrajanih nadstreškov. Ocenjujemo, da bomo vsako leto glede na razpoložljiva finančna sredstva zamenjali od 5 do 10 avtobusnih nadstreškov. Glede na želje nekaterih skupnosti po lesenih nadstreških pa bo potrebno opredeliti kakšne na bi te bile in v katerih okoljih naj bi se postavljale. Kot prioriteta za postavitev oz. zamenjavo avtobusnih nadstreškov pa bo:

- zamenjava dotrajanih oz. nevarnih nadstreškov
- postavitev nadstreškov se bo najprej izvedla tam, kjer vstopa na avtobuse največ potnikov.

S tako dinamiko bomo v petih do desetih letih opremili celotno občino z avtobusnimi nadstreški.

Marko Hočevan, dipl. ing. stroj.
Vodja oddelka
za gospodarske javne službe

Mohor Bogataj univ.dipl.org.
Ž U P A N

Tekoče vzdrževanje občinskih cest		
Zap. št.	Naziv	Predvideni znesek
1	Ročno krpanje makadamskih vozišč	8.467.088
2	Strojno krpanje makadamskih vozišč	11.961.684
3	Čiščenje, nakladanje in odvoz zruškov s cestišča	4.961.000
4	Popravilo poškodovanih bankin	17.432.992
5	Obsekovanje rastlinja zaradi preglednosti	10.954.636
6	Čiščenje cestnega sveta	8.830.513
7	Popravilo robnikov	4.266.640
8	Zamenjava LTŽ pokrovov	6.529.221
9	Krpanje udarnih jam z asfaltom	22.900.800
10	Vzdrževanje prometnih znakov	6.967.100
11	Zamenjava prometnih znakov	12.535.190
12	Zamenjava ogledal	2.916.360
13	Popravilo odbojnih ograj	4.541.440
14	Dobava in postavitve smernih stebričkov	2.463.720
15	Dobava in postavitve snežnih kolov	1.941.000
16	Dežurstvo	4.165.632
17	Pluženje snega	26.844.441
18	Posipanje cest in pločnikov	30.681.303
19	Čiščenje po nesrečah	2.993.304
20	Barvanje talnih označb	10.504.484
21	Risanje sredinske črte	8.238.290
22	Strojno košenje bankin	7.500.073
23	Čiščenje peskolovov	1.902.380
24	Vzdrževanje ograj mostov	4.500.000
25	Razna druga izredna dela	1.000.710
Skupaj tekoče vzdrževanje cest SIT:		226.000.000

Investicijsko vzdrževanje občinskih cest za leto 2005			
Zap. št.	Naziv	Vrednost del v 1000 SIT	Termin izvedbe
1	Asfaltiranje in ureditev odvodnjavanja Gosposvetska ulica	11.000	maj. 05
2	Asfaltiranje Kokrški log	2.500	jun. 05
3	Asfaltiranje Kidričeva ulica	4.000	sep. 05
4	Asfaltiranje podvoza na Gorenji savi	4.500	sep. 05
5	Pločnik Goriče-Golnik	8.000	avg. 05
6	Protizdrsne preplastitve	1.500	jul. 05
7	Asfaltiranje Šempetrske ulice	2.500	okt. 05
8	Asfaltiranje Besnica (Trata)	5.000	okt. 05
9	Pločnik Goriče pri šoli	25.000	jul. 05
10			
Skupaj investicijsko vzdrževanje cest:		64.000	SIT

Načrt gradenj - cestni program 2005 - REKAPITULACIJA

v 1000 SIT

Zap. št.	Naziv investicije	Plan 2005	Gradnje 2005
1.1	Parkirišče vzhodna vpadnica II	0	0
1.2	Parkirišče Planina II	600	0
1.3	Parkirišče Šorlijevo naselje	0	0
1.4	Parkirišče Center Planina II	0	0
1.5	Nadgrad. parkirišča za eno etažo	50.000	50.000
1.6	Gradnja manjših parkirišč	57.200	55.000
1.7	Parkirišče Zlato polje	0	0
1.8	Parkirišče zdravstveni dom	0	0
1.9	Parkirna hiša - soinvestorstvo	0	0
	Skupaj parkirišča	107.800	105.000
2	Severna obvoznica	21.300	0
3	Vzhodna vpadnica	0	0
4	Kolesarska mreža	25.800	25.000
0	0	0	0
	SKUPAJ novogradnje	154.900	130.000
5	Jezerska cesta	0	0
6	R2-410 Mlaka-Kokrica	22.200	20.000
7	Savska cesta	2.000	0
8	Drulovka-Breg-Jama-Mavčiče	4.000	0
9	Njivica-občinska meja	1.000	0
10	Cesta na Rupo	27.400	0
11	Jelenčeva ulica	0	0
12	Kidričeva cesta	20.000	20.000
0	0	0	0
0	0	0	0
	SKUPAJ rekonstrukcije	76.600	40.000
13	Babni vrt-obč. meja	29.300	29.000
14	Cesta krož. Kokrica Dežman-Lakner	2.300	1.000
15	Šuceva ulica in ulica M. Vadnova	59.200	58.000
16	Prešernova ulica	0	0
17	Pot ob Kokri	2.000	2.000
18	Koroška-Bleiweisova cesta	7.400	0
19	Tavčarjeva ulica	30.700	30.000
20	Cesta Polica-ind. Cona polica	1.000	1.000
21	Nazorjeva ulica 1 in 2 faza. faza	14.050	14.000
22	Reginčeva ulica	43.850	43.000
23	Glavni trg	0	0
24	Jelenov klanec	0	0
25	Koroška cesta	0	0
26	Pretekle obveznosti in sanacije	0	0
27	Tomšičeva ulica	5.000	0
28	Poštna ulica	0	0
29	Jenkova ulica	0	0
30	Kokrica - Mlaka / Grič	0	0
31	Ostale obnove	99.300	98.000
32	Ind. cona Hrastje-Hrastje	0	0
	SKUPAJ obnove	294.100	276.000
	SKUPAJ PODPOGRAM 2210	525.600	446.000
	SKUPAJ PROGRAM 22-CESTNA DEJAVNOST		918.999

NAČRT RAZVOJNIH PROGRAMOV 2005-2008 - cestni program

v 1000 SIT

Vrsta	Zap. št.	Naziv investicije	ocenjena vrednost	pred 2005	Predvideno leto gradnje				
					2005	2006	2007	2008	po 08
novogradnje	1.1	Parkirišče vzhodna vpadnica II	150.850	5.850	0	0	0	0	150.850
	1.2	Parkirišče Planina II	65.550	57.122	600	0	0	0	65.550
	1.3	Parkirišče Šorlijevo naselje	39.350	0	0	0	39.350	0	0
	1.4	Parkirišče Center Planina II	143.000	0	0	0	0	0	143.000
	1.5	Nadgrad. parkirišča za eno etažo	115.850	1.050	50.000	0	58.450	0	56.400
	1.6	Gradnja manjših parkirišč	57.850	8.650	57.200	22.400	22.400	22.400	0
	1.7	Parkirišče Zlato polje	12.031	12.031	0	0	0	0	0
	1.8	Parkirišče zdravstveni dom	16.895	16.895	0	0	0	0	0
	1.9	Parkirna hiša - soinvestitorstvo	107.000	0	0	0	0	0	107.000
	2	Severna obvoznica	72.600	0	21.300	25.000	25.000	0	0
rekonstrukcije	3	Vzhodna vpadnica	206.000	0	0	0	0	0	206.000
	4	Kolesarska mreža	85.800	14.000	25.800	30.500	16.250	16.250	6.000
	5	Jezerska cesta	447.950	427.350	0	17.100	0	0	0
	6	R2-410 Mlaka-Kokrica	784.100	226.800	22.200	0	0	0	0
	7	Savska cesta	151.950	1.100	2.000	0	3.100	71.450	73.400
	8	Drulovka-Breg-Jama-Mavčiče	412.800	0	4.000	400	37.200	83.200	255.000
	9	Njivica-občinska meja	134.510	4.000	1.000	5.050	40.060	80.800	3.600
	10	Cesta na Rupo	216.100	3.560	27.400	0	0	0	0
	11	Jelenčeva ulica	64.250	0	0	0	63.450	800	0
	12	Kidričeva cesta	256.000	0	20.000	0	0	133.500	122.500
obnove	13	Babni vrt-obč. meja	120.706	2.906	29.300	90.100	1.500	0	0
	14	Cesta krož. Kokrica Dežman-Lakne	66.660	3.000	2.300	60.860	40.200	500	0
	15	Šuceva ulica in ulica M. Vadnova	161.460	39.700	59.200	61.260	300	0	0
	16	Prešernova ulica	110.390	116.620	0	0	0	0	0
	17	Pot ob Kokri	38.800	35.800	2.000	0	0	0	0
	18	Koroška-Bleiweisova cesta	165.060	1.000	7.400	34.660	77.000	45.000	0
	19	Tavčarjeva ulica	83.450	54.506	30.700	0	0	0	0
	20	Cesta Polica-ind. Cona polica	48.960	0	1.000	23.060	24.900	400	0
	21	Nazorjeva ulica 1 in 2 faza. faza	66.700	21.400	14.050	25.800	500	0	0
	22	Reginčeva ulica	66.350	1.700	43.850	20.000	0	0	0
	23	Glavni trg	515.120	0	0	0	20.000	226.460	287.660
	24	Jelenov klanec	96.800	0	0	0	0	30.500	66.300
	25	Koroška cesta	108.060	0	0	0	6.060	51.000	51.000
	26	Pretekle obveznosti in sanacije	0	23.040	0	10.000	10.000	10.000	0
	27	Tomšičeva ulica	104.600	0	5.000	41.600	60.000	0	0
	28	Poštna ulica	57.600	0	0	0	57.600	0	0
	29	Jenkova ulica	27.500	0	0	27.500	0	0	0
	30	Kokrica - Mlaka / Grič	20.000	0	0	22.400	60.000	0	0
	31	Ostale obnove	116.000	15.000	99.300	0	0	0	0
	32	Ind. cona Hrastje-Hrastje	111.000	0	0	0	4.000	56.000	51.000
Skupaj podprogram 2210-ceste			5.625.652	1.093.080	525.600	517.690	667.320	828.260	1.645.260

Razvojni programi za komunalno področje					v 1000 SIT	
Zap. št.	Naziv	Skupna vrednost	Proračun 2005	Taksa 2005	Proračun 2006 + taksa	Proračun 2007 + taksa
1	Vodovod in kanalizacija Britof II faza	490.000	75.000	50.000	125.000	240.000
2	Vodovod in kanalizacija Orehek Drulovka II faza	203.800	50.000	40.000	113.800	0
3	Vodovod in kanalizacija Kalvarija - Stražišče	150.000	60.000	60.000	30.000	0
4	Vodovod, meteorna kanalizacija in fekalna kanalizacija Nazorjeva ulica *	30.000	30.000			
5	Vodovod in kanalizacija Primskovo JUG II	198.000	55.000	30.000	113.000	0
6	Vodovod Tavčarjeva	6.000	6.000			
7	Kanalizacija in vodovod od križ. Šuceve ul. do Jezerske c.		11.000			
8	Kanalizacija GZ-3 – Mlaka Kokrica	159.100	36.900	32.000		
9	Kanalizacija Cesta na Rupo	37.350		15.000		
10	Vodni viri		20.000		20.000	20.000
11	Vodovod cesta na Rupo	27.000	3.000			
12	Planina JUG	750.000	240.000		260.000	250.000
13	Vodovod kanalizacija meteorna Bitnje Žabnica				100.000	400.000
14	Ureditev potoka Trenča		15.000			
15	Projekt rekonstrukcije čistilne naprave *		20.000			
16	Kanalizacija Hafnarjeva pot		50.000			
17	Centrifuga za dehidracijo blata *		40.000			
18	Zadrževalni bazen labore *		30.000			
19	ZN Pševo	60.000	20.000		40.000	0
20	Vodovod Hafnarjeva pot *		20.000			
21	Ekonomška šola	50.000	10.000		40.000	0
22	ZN Britof-Voge	600.000	219.000		381.000	0
SKUPAJ			1.010.900	227.000	1.222.800	910.000

Razvojni programi - STANOVANJSKI SKLAD za obdobje 2005 do 2008
podprogram stanovanja

Vrsta	Zap. št.	Naziv investicije					
			2004	2005	2006	2007	2008
novogradnje	1	Stanovanjski blok Zlato polje	10.900	222.600	55.000	0	0
	2	Planina JUG	0	0	0	0	0
	2	Drulovka	140.000	0	0	0	0
	3	Gradbinčeva jama	13.750	66.000	0	0	0
	4	Stanovanjski blok Stružovo	9.000	1.000	92.090	153.000	0
	5	Ostale stavbe in zemljišča	15.000	0	20.000	20.000	20.000
rekonstrukcije	6	Gasilska c. 17 Stražišče	4.000	0	40.000	102.200	0
	7	Glavni trg 17 - Hlebš	163.330	80.000	0	0	0
	9	Trubarjev trg 2	0	0	0	0	0
	8	Tomšičeva 42	0	15.000	150.000	80.000	0
	11	Kopališka 17	0	0	0	0	0
	8	Goriče 16	0	0	0	0	150.000
	9	Delavska c.26	0	0	0	0	0
Skupaj podprogram stanovanja			355.980	384.600	357.090	355.200	170.000

Program gradenj - STANOVANJSKI SKLAD 2005

Zap. š	Naziv investicije	Plan 2005	Gradenje 2005
1	Stanovanjski blok Zlato polje	222.600	219.000
2	Planina JUG	0	0
2	Drulovka	0	0
3	Gradbinčeva jama	66.000	0
4	Stanovanjski blok Stružev	1.000	0
5	Ostale stavbe in zemljišča	0	0
SKUPAJ novogradnje		289.600	219.000
6	Gasilska c. 17 Stražišče	0	0
7	Glavni trg 17 - Hlebš	80.000	80.000
9	Trubarjev trg 2	0	0
8	Tomšičeva 42	15.000	15.000
11	Kopališka 17	0	0
8	Goriče 16	0	0
9	Delavska c.26	0	0
SKUPAJ rekonstrukcije		95.000	95.000
SKUPAJ PODPOGRAM		384.600	314.000
SKUPAJ PROGRAM			555.321